

Rromii (țigani) din România
- abordare istorico-geografică -
Vol. 1

**Coperta I: „Popas de țigani”, desen de Menkla Venceslav, 1864
(Fondul G. Sion al Bibliotecii Universitare Cluj)**

Lectori: *Lucian Strochi, Loredana Zaharia*

Studiu de caz: *Emil Pedemonte Juncănaru*

Rezumat în limba engleză: *Monica Dieaconu*

Rezumat în limba franceză: *Gabriela Marcoci*

Rezumat în limba germană: *Viorel Nicolau*

**Centrul de Cercetare pentru Dezvoltare Regională și
Integrare Europeană al Universității din București**

SILVIU COSTACHE

DANIEL DIEACONU

**Rromii (țiganii) din România
- abordare istorico-geografică -
Vol. 1**

**Editura Universitară,
București, 2011**

**Editura Cetatea Doamnei,
Piatra-Neamț, 2011**

Tehnoredactare și procesare computerizată: Silviu Costache și Daniel Dieaconu

Fotografii și cărți poștale de epocă: Viorel Nicolau, Cornel Constantin Ilie

Copyright © 2011

Editura Universitară, București

Bd. Nicoale Bălcescu, nr. 27-33, sector 1, București,

Director Vasile Muscalu, tel. 021 315 32 47

Editura Cetatea Doamnei, Piatra-Neamț

Piața Ștefan cel Mare, nr. 12, bl. C6, Piatra-Neamț 610016

Director Viorel Nicolau, tel. 0233 219 927

**EDITURĂ RECUNOSCUTĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR
(C.N.C.S.I.S.)**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COSTACHE, Silviu, Rromii (țigani) din România – abordare

istorico-geografică/ Silviu Costache, Daniel Dieaconu – Piatra-Neamț;

Cetatea Doamnei; București: Editura Universitară, 2010

Bibliogr.

Index

ISBN 978-606-8136-23-3

ISBN 978-973-749-834-2

323.1.(=214.58)(488)

Distribuție: tel/fax: (021) 315.32.47

(021) 319.67.27

comenzi@editurauniversitara.ro

*În memoria lui Remus Dieaconu (1949–2011)
care nu a mai reușit să vadă această carte
tipărită*

CUPRINS

Summary	9
Résumé	17
Resümé	27
Introducere	37
Capitolul I	
Istoricul cercetării	41
Capitolul II	
Conceptul de etnie la populația rromă	48
Capitolul III	
Originea țiganilor (rromilor) și migrația lor spre Europa.	
Mit și realitate	58
Capitolul IV	
Țiganii (rromii) pe teritoriul României – primele atestări	72
Capitolul V	
Țiganii (rromii) în spațiul românesc în Evul Mediu	
(sec. XIV-sec. XVI)	79
Răzvan-Vodă, domnitorul țigan al Moldovei	93

Țiganii din Transilvania în Evul Mediu	96
Capitolul VI	
Țiganii (rromii) din spațiul românesc din secolul al XVII-lea până la 1821	102
1.1. Aspecte demografice	103
1.2. Categorii de țigani. Rolul țiganilor în economia Țărilor Române	110
1.2.1. Robii domnești	111
1.2.2. Țiganii mănăstirești și boierești	120
1.2.3. Țiganii lăutari în Evul Mediu românesc	133
Capitolul VII	
Situată juridică și organizare socială	139
Capitolul VIII	
Familia la țigani (rromi) – istorie și antropologie, naștere, căsătorie și moarte în lumina documentelor și studiilor istorice	153
Capitolul IX	
Modul de viață. Aspecte fizico-comportamentale	166
Capitolul X	
Dezrobirea țiganilor	182
Concluzii	188
Studiu de caz	
Țiganii din Dobrogea	192
1.1. Țiganii din Dobrogea de la primele așezări până la 1878	192
1.2. Țiganii din Dobrogea - 1878-1918	199
Bibliografie selectivă	203